

Aanwezig Danielle Van Neck, voorzitter.
Christiaan Backx, Catherine François, Caroline Gennez, Melikan Kucam,
Hamid Riffi, Ali Salmi, Alexander Vandersmissen, commissieleden.

Liesbet De Keersmaecker, waarnemer.

Ambtenaren: Steven Vermeeren, noodplanambtenaar en Yves Bogaerts,
korpchef Lokale Politie.

Verontschuldigd Bart Somers, burgemeester, Marc Hendrickx, Walter Schroons, Marina De
Bie, Wim Jorissen, Koen Anciaux, schepenen.

Afwezig Kristof Calvo, Karel Geys, Johan Timmermans, commissieleden.

Datum 3 december 2014 – van 20.00 tot 21.30 uur

1. Goedkeuring verslag 5 november 2014.

Het verslag van 5 november 2014 wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.

2. Toelichting Nood - en interventieplan (BNIP) en behandeling vraag L. De Keersmaecker (solidariteit en verkeersveiligheid tijdens brown-out) (toelichting door S. Vermeeren, noodplanambtenaar en Y. Bogaerts, korpchef LP).

S.Vermeeren (hierna NPA) geeft een toelichting rond het Bijzonder Nood-en InterventiePlan (BNIP) stroomonderbrekingen.

De toelichting wordt ingeleid met enige duiding rond het begrip BNIP, het juridisch kader waarbinnen het BNIP werd opgesteld en het verloop van de opmaak van het respectievelijke BNIP, met bijzonder focus op de goedkeuringsprocedure.

De NPA licht tevens het ruimer kader van het BNIP toe, dat zich uitbreidt naar alle grootschalige stroompannes en niet louter de focus legt op de schaarsteproblematiek van de winterperiode 2014-2015.

De eigenlijke uiteenzetting rond het BNIP spitst zich hoofdzakelijk toe op hoofdstukken 4 en 5, respectievelijk de voorbereiding op een afschakeling (preventie) en het beheer van een noodsituatie (curatieve aanpak).

Op vlak van voorbereiding wordt stilgestaan bij de voorafgaandelijk informatie aan de bevolking en de actoren binnen beleidscoördinatie en interventiediensten, het oefenbeleid inzake de afschakelproblematiek, de risico-analyse en een ruime impactanalyse.

Binnen het luik "beheer" worden de alarmering en fasering, de beleidscoördinatiestructuur en o.a. de inzet van middelen en materieel besproken.

Na het overlopen van de inhoud van het BNIP licht de NPA aan de hand van een wegenkaart de impact van een effectieve afschakeling op het Mechelse grondgebied toe. Aansluitend worden de belangrijkste aandachtspunten uit de impactanalyse toegelicht: de impact op waterhuishouding, landbouwbedrijven, onderwijsinstellingen, kinderopvang, spoorlijnen, kruispunten, industrie en rust- en verzorgingstehuizen.

De toelichting rond het BNIP wordt afgerond met een vooruitblik op de beleidsbeslissingen rond bepaalde preventieve en curatieve acties zoals deze zullen worden voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen dd 05 december 2014: bijkomende communicatie naar de bevolking, inrichting van lokale opvang-/meldpunten in de getroffen wijken en dorpen,

de activering van een telefoon-informatiecentrum (TIC) en de potentiële impact van/op evenementen tijdens een effectieve stroomonderbreking.

Vraag Mvr Van Neck:

Mvr. Van Neck wijst op het ontbreken van informatie rond de medische risico's die een eventuele afschakeling met zich mee kan brengen, in bijzonder mbt medische thuiszorg.

NPA: deze informatie valt bewust buiten de focus van dit stedelijk BNIP. De medische problematiek is een exclusieve taak van de FOD Volksgezondheid en de instellingen die daaronder resorteren en werd alsdusdanig afgestemd met de FOD. Gezien de vertrouwelijkheid rond medische gegevens kan een lokaal bestuur geen data verzamelen, noch sluitende risico-analyses maken rond deze materie.

Mvr. Van Neck: is geweten hoe lang een eventuele stroomonderbreking (ikv het afschakelplan) kan duren?

NPA: op basis van de informatie zoals deze verstrekt werd door de federale overheidsdiensten, de transmissienetbeheerder Elia en de distributienetbeheerders (o.a. Eandis) wordt de duur van een geplande afschakeling geschat op maximaal 4 tot 5 uur, dit indachtig de tijd dewelke nodig is om het distributienet sequentieel af te schakelen en finaal terug op te schakelen.

Mvr. Gennez: wat is de kans dat het tot een effectieve afschakeling komt?

NPA: diverse variabelen zullen bepalen of een effectieve afschakeling noodzakelijk is. In essentie draait alles rond een evenwicht tussen vraag en aanbod. Aan de vraagzijde zullen sensibiliseringsacties tot rationeel stroomverbruik en de respons van de eindgebruikers een belangrijke rol spelen. Aan de aanbodzijde dient de eigen productiecapaciteit en de invoercapaciteit bekeken te worden. Klimatologische omstandigheden zijn daarbij een doorslaggevende factor omdat deze een belangrijke invloed hebben, zowel op vlak van de vraag alsook op het aanbod (in bijzonder de exportcapaciteit van onze buurlanden). Immers, een koudegolf beperkt zich veelal niet tot ons landsgrenzen, maar zal zeer waarschijnlijk ook effect hebben op onze buurlanden; een hoger verbruikt in deze buurlanden resulteert in een beperkter restaanbod voor export.

Aangezien klimatologische omstandigheden, noch de respons van de eindgebruikers op middellange termijn inschatbaar zijn, blijft de nood aan een eventuele afschakeling moeilijk te voorspellen.

Mvr. De Keersmaecker: bestaat de kans dat meerdere schijven simultaan zullen worden afgeschakeld?

NPA: afhankelijk van het respectievelijke stroomtekort is daar een reële kans toe. Elke schijf vertegenwoordigt een besparing van ca 500MW. Wanneer bijgevolg het, via afschakeling, te overbruggen tekort hoger ligt dan 500MW zal men genoodzaakt zijn één (of meerdere) schijven extra af te schakelen.

Bij een (louter hypothetisch) tekort van 1200MW zal men bijvoorbeeld genoodzaakt zijn 3 schijven simultaan af te schakelen.

Dhr. Backx: wat gebeurt er bij een grote calamiteit, los staand van, doch tijdens een geplande stroomafschakeling? Is een dergelijk scenario denkbaar? Volstaan op dat moment de beschikbare middelen?

NPA: een dergelijk scenario is helaas nooit uit te sluiten, hoe klein de kans ook mag zijn. Het enige voordeel bestaat erin dat tijdens elke afschakeling reeds preventief een gedegen coördinatiestructuur wordt uitgebouwd. Deze structuur (met name het CCGEM: stedelijk coördinatiecomité onder leiding van de burgemeester) is op een dergelijk moment ideaal geplaatst om de aanpak van een bijkomende calamiteit te dirigeren. Indien noodzakelijk kan de inzet van ploegen op het terrein geheroriënteerd worden. In functie van de aard van de calamiteit kan op de plaats van de calamiteit een commandopost operaties (CP-OPS) ingericht

worden, die focust op de operationele incidentbestrijding. Daarnaast kunnen federale middelen ingeroepen worden die (mede omwille van een dergelijk scenario) niet preventief verdeeld worden onder de lokale besturen. De inzet van deze laatstvernoemde middelen zal beoordeeld worden door de federale instanties in functie van de ernst van de calamiteit.

Behandeling van de vraag van Mvr. De Keersmaecker deel 1 (ref. vraag 11 gemeenteraad):

Worden er bijzondere maatregelen genomen om de verkeersveiligheid in Mechelen te garanderen tijdens zo'n afschakeling?

Korpschef: de korpschef benadrukt dat er binnen het korps preventieve maatregelen en adequate voorbereidingen getroffen werden, o.a. het inplannen van reserves (lokaal en federaal). De beschikbare middelen zullen gespreid en strategisch beheerd worden in functie van de noden. In functie van de noden kunnen verkeers- en/of interventieploegen uitgebreid worden.

De Korpschef benadrukt ook de nuttige inzet van andere ondersteunende diensten zoals bv de gemeenschapswachten en geldende afspraken met naburige korpsen rond onderlinge bijstand (genomen dat de respectievelijke lokale noden dit toelaten).

NPA: als onderdeel van de federale sensibiliseringscampagne ikv een nakende afschakeling zal de burger gevraagd worden om op die dag enkel indien strikt noodzakelijk gebruik te maken van de wagen.

Mvr. De Keersmaecker:

Beschikt de stad over een verzekering in geval er iets mis zou gaan waarvoor de stad aansprakelijk kan worden gesteld?

Korpschef: de lokale overheid dient (en zal) haar taken als "goede huisvader" vervullen, binnen de grenzen van het redelijke en met de beschikbare middelen.

Een deel van deze verantwoordelijkheid (inzake verkeersveiligheid, specifiek mbt verkeerslichten) komt tevens de wegbeheerder toe, in casu de gewestelijke overheid.

Vanzelfsprekend is ook een verantwoordelijkheid weggelegd voor de weggebruiker die het rijgedrag dient aan te passen aan de omstandigheden.

Voorbereiden zoals o.m. het BNIP stroomonderbrekingen tonen aan dat de stad haar taken ernstig opneemt en alle redelijke maatregelen neemt die in haar macht liggen.

Behandeling van de vraag van Mvr. De Keersmaecker deel 2 (ref. vraag 11 gemeenteraad):

Zal de stad uit solidariteit met de mogelijk afgeschakelde straten zelf elektriciteit besparen deze winter door bijvoorbeeld de kerstverlichting te verminderen of de verlichting van monumenten te dimmen?

NPA: de stad engageert zich sinds meerdere jaren om stroomverbruik te minimaliseren/rationaliseren. De stad maakt dan ook reeds sinds 5 jaar gebruik van LED-kerstverlichting.

Bij afkondiging van een periode van schaarste (ref www.offon.be) en een daaraan gekoppeld risico aan afschakeling zal de stedelijke veiligheidscel bij elkaar komen en verslag uitbrengen bij het bestuur, waarna dit kan oordelen of bijkomende maatregelen wenselijk/noodzakelijk zijn.

Belangrijke bemerking hierbij blijft dat men (elektrische) energie niet kan opsparen (...); het "preventief" doven van openbare/kerst- verlichting in de dagen voorafgaand aan een vermoedelijke afschakeling (zgn sensibiliseringsperiode) zal louter een signaal zijn naar de bevolking ("goede voorbeeld") dan wel een methode die rechtstreeks invloed heeft op het effectieve elektriciteitsstekort die een afschakeling op "dag 0" noodzaakt. Het spreekt voor zich dat het uitschakelen van oa verlichting in de laatste 24u voor/tijdens een aangekondigde afschakeling wél een rechtstreeks effect zal hebben op het landelijk elektriciteitsverbruik én de nood aan een effectieve afschakeling zal doen afnemen/verdwijnen.